

SINTEZA

prounerilor la proiectul de Lege privind acordarea garanțiilor de stat pentru împrumutul acordat Societății pe Acțiuni „Energocom” de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova”

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Finanțelor Scrisoare nr. 11/4-3/169/771 din 27.05.2025	1.	În conformitate cu art. 33 și 34 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (Legea nr. 419/2006), și având în vedere că se propune acordarea unei garanții de stat unice pentru întreaga valoare a împrumutului extern, denumirea legii se va expune după cum urmează: <i>„Lege privind acordarea garanției de stat pentru garantarea împrumutului extern dintre Societatea pe Acțiuni „Energocom” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, destinat realizării Proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova”</i>. În Art. 1 urmează a fi specificat scopul acordării garanției (pentru împrumutul extern), suma împrumutului, deoarece este proporțională sumei maxime a garanției acordate, și termenul pentru care se acordă garanția. Astfel, după sintagma „garanțiilor de stat pentru” se va completa cu cuvântul „garantarea”, iar „împrumutul” se va substitui cu „împrumutului extern în sumă de până la 400 de milioane euro”. Cuvintele „în vederea” se vor substitui cu „destinat”, iar la finele frazei se va completa cu sintagma <i>„pe un termen de 5 ani”</i>. Articolul se va completa cu fraza: <i>„Prin derogare de la prevederile art. 36 alin. (4) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, garanția de stat asigură rambursarea integrală a sumei principale a împrumutului garantat de stat și plăților aferente.”</i> La Art. 2 nu este clar ce s-a avut în vedere prin sintagma „realizarea prevederilor Acordului de garanție”, deoarece realizarea Acordului de garanție are loc în cazul declanșării/activării garanției conform art. 39 din Legea nr. 419/2006, iar suma solicitată și susceptibilă plății în temeiul garanției de stat devine datorie de stat din momentul în care creditorul înaintează o cerere de executare, care duce la apariția obligației statului de a executa garanția de stat. Astfel, în cazul în care articolul dat se referă la efectele juridice prevăzute de art.34-37 din Legea nr. 419/2006, acesta se va expune în următoarea redacție: <i>„Art. 2. - Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru încheierea Contractului de acordare a garanției de stat între Ministerul Finanțelor și debitorul garantat, precum și încheierea Acordului de garanție între Ministerul Finanțelor și creditorul extern.”</i> La art. 5. Derogarea de la art. 8 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat urmează a fi exclusă. Articolul menționat prevede că garanția este un instrument generator de datorie a sectorului public, prin urmare, acest principiu nu poate fi eliminat prin derogare. Totodată, art.8 nu se referă la achitarea plății de risc la acordarea garanției de stat. Astfel, art. 5 din proiectul de lege se va expune în următoarea redacție: <i>„Prin derogare de la art. 35 alin. (2) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, se permite, cu titlu de excepție, eliberarea Societății pe Acțiuni „Energocom” de obligația achitării plății de risc la acordarea garanției de stat, aplicate la suma care urmează a fi garantată prin garanție de stat.”</i>	Se acceptă. – titlul proiectului de lege a fost redactat. Se acceptă. – art. 1 a fost redactat. Se acceptă. – art.1 a fost completat. Se acceptă. – art.2 a fost redactat. Se acceptă. art.5 a fost redactat.

		Totodată, precizăm că plata de risc este o formă de alocări destinate acoperirii pierderilor posibile rezultate din garanțiile acordate. Aceasta se constituie la momentul acordării garanției și are rolul de a acoperi, parțial, eventualele pierderi cauzate de riscuri precum incapacitatea temporară de plată sau insolvabilitatea debitorului garantat. Plata de risc este stabilită pe principii generale în scopul asigurării stabilității financiare și gestionării eventualelor crize. Astfel, derogarea propusă, deși are un caracter unic, afectează aplicarea generală a mecanismului de plată de risc pentru garanția de stat, instituit prin art. 35 din Legea nr. 419/2006 în cumul cu prevederile Regulamentului privind determinarea cuantumului plății de risc la acordarea garanției de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1136/2007, iar în caz de activare a garanției, derogarea în cauză va avea impact direct asupra bugetului de stat. La Art. 6, textul „<i>TVA fără drept de deducere, de accize, de taxa vamală, de taxa pentru efectuarea procedurilor vamale</i>”, se va substitui cu cuvintele „<i>drepturile de import</i>”. Modificarea respectivă se argumentează prin faptul că art. 5 pct. 22) Cod vamal nr.95/2021 prevede noțiunea de „drepturi de import – taxă vamală care trebuie plătită la importul mărfurilor, taxă pe valoarea adăugată și accize a căror încasare este atribuită Serviciului Vamal”. Totodată, informăm că, odată cu aprobarea Codului vamal nr.95/2021, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale a fost exclusă. În cazul în care S.A. „Energocom” nu dispune de active suficiente pentru acoperirea valorii gajului, proiectul de lege privind acordarea garanției de stat pentru garantarea împrumutului extern dintre Societatea pe Acțiuni „Energocom” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare destinat realizării Proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova”, urmează a fi completat cu un articol nou cu următorul cuprins: „<i>Art.6. - Prin derogare de la prevederile art. 40 alin. (3) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, se permite, cu titlu de excepție, eliberarea Societății pe Acțiuni „Energocom” de obligația prezentării garanțiilor la acordarea garanției de stat pentru garantarea rambursării împrumutului extern și plăților aferente dintre Societatea pe Acțiuni „Energocom” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare destinat realizării Proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova.”</i> Prin urmare, Art. 6 și 7 din proiectul legislativ vor deveni, respectiv, Art. 7 și 8. Consecvent, se va lua în considerare că conform art.38 alin. (1) din Legea nr.181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, plafonul garanțiilor de stat, de regulă, se aprobă la sfârșitul anului bugetar prin legea bugetului de stat pe anul respectiv. Urmare a acordării garanției de stat, la caz, se va ține cont de necesitatea rectificării legii bugetare anuale curente și aprobarea plafonului garanției de stat respective.	Se acceptă. – art.6 a fost redactat.
Agenția Proprietății Publice Scrisoarea Nr.05-04-3821 din 20.05.2025	1.	Lipsa obiecții și propuneri. Totodată, înaintăm unele propuneri: Denumirea proiectului legii de expus în următoarea redacție: „Lege privind acordarea garanțiilor de stat pentru împrumutul acordat Societății pe Acțiuni „Energocom” de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii	S-a luat act. Se acceptă – redactat în conformitate și cu solicitarea Ministerului Finanțelor.

		Moldova”. În art.1, textul: „dintre Societatea pe Acțiuni „Energocom” și” de substituit cu textul: „acordat Societății pe Acțiuni „Energocom” de către”, în art.2, textul: „Acordul de garanții” de substituit cu textul: „Acordului de garanție”, în art.4, cuvântul: „garanții” se substituie cu cuvântul: „garanție”, în art.6, cuvântul: „scutesc” se substituie cu cuvântul: „scutește”, iar textul: „către Societatea pe Acțiuni „Energocom” de exclus. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Agenția Proprietății Publice determină oportun consultarea proiectului cu Societatea pe Acțiuni „Energocom”, reieșind din faptul că este beneficiar al împrumutului și responsabilă de respectarea prevederilor Acordului.	S-a luat act.
Agencia Servicii Publice <i>Scrisoarea Nr. 01/6811 din 22.05.2025</i>	2.	Lipsa obiecției si propuneri.	S-a luat act.
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică <i>Scrisoarea nr.04-01/2839 din 23.05.2025</i>	3.	Lipsă de obiecții/propuneri.	S-a luat act.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare <i>Scrisoarea Nr.2025PLP-1450 din 26.05.2025</i>	4.	Lipsă de obiecții/propuneri.	S-a luat act.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>Scrisoarea nr.07-2808 din 26.05.2025</i>	5.	Lipsă de obiecții/propuneri.	S-a luat act.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Scrisoarea Nr.03-1530 din 26.05.2025</i>	6.	În urma analizei, se constată că măsurile prevăzute la art.6 în proiectul de lege întrunesc caracteristicile unui ajutor de stat în sensul Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Astfel, aceste măsuri sunt acordate din resurse de stat, oferă un avantaj economic unei întreprinderi concrete, sunt selective și pot afecta concurența și comerțul. Potrivit prevederilor art.8 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, orice măsură care îndeplinește criteriile unui ajutor de stat trebuie notificată în prealabil Consiliului Concurenței și nu poate fi pusă în aplicare decât după emiterea unei decizii de autorizare de către Plenul Consiliului. Proiectul de lege examinat nu conține referințe privind transmiterea notificării către Consiliul Concurenței și nici mențiuni privind existența unei decizii de compatibilitate. În acest context, se recomandă completarea proiectului cu informație relevantă supra aspectelor expuse supra.	S-a luat act. Cu referire la observațiile exprimate privind caracterul măsurilor propuse în art. 6 din proiectul de lege ca potențial ajutor de stat, Ministerul Energiei formulează următoarele clarificări: 1. Măsurile prevăzute nu constituie ajutor de stat în sensul Legii nr. 139/2012, întrucât nu au scopul de a conferi un avantaj selectiv unei întreprinderi în detrimentul altora, ci vizează protejarea unui interes public major – asigurarea securității energetice a Republicii Moldova, în special în contextul riscurilor semnificative de aprovizionare cu gaze naturale identificate pentru sezonul rece 2025–2026. 2. Proiectul de lege nu creează o schemă de sprijin permanentă sau generalizată, ci stabilește o derogare unică, punctuală și justificată, exclusiv pentru un instrument financiar contractat de SA „Energocom” de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD).

			3. Finanțarea respectivă este clasificată drept mecanism de urgență strategică, iar derogarea de la plata comisionului de risc are drept scop evitarea impactului negativ direct asupra tarifelor suportate de consumatorii finali. 4. SA „Energocom” este o societate cu capital integral public, desemnată prin acte normative în vigoare în calitate de furnizor de securitate (HG nr. 885/2017 și HG nr. 589/2022), iar intervenția legislativă are caracter de măsură excepțională, proporțională și temporară, fără a distorsiona mediul concurențial sau comerțul transfrontalier. 5. Conform celor menționate în pct. 6 din Nota de Fundamentare, proiectul a fost transmis spre avizare și Consiliului Concurenței, în vederea asigurării compatibilității cu legislația în domeniul ajutorului de stat. Cancelaria de Stat a inițiat oficial demersul de solicitare a avizului Consiliului, iar implementarea dispozițiilor din proiectul de lege se va face cu respectarea deciziei autorității de concurență. Având în vedere cele expuse, reiterăm că proiectul de lege urmărește un obiectiv de interes public esențial, contribuind la consolidarea rezilienței energetice naționale și la menținerea unui regim de aprovizionare sigur și stabil pentru populație și economie, fără a institui o formă de sprijin economic preferențial în sensul legislației privind ajutorul de stat.
Ministerul Mediului <i>Scrisoare Nr.13-05/1486 din 27.05.2025</i>	7.	Vă comunicăm lipsa obiecțiilor, totodată reieșind din specificul proiectului, se impune necesitatea includerii Ministerului Mediului în lista autorităților care avizează proiectul, pct. 6 al Notei de fundamentare a proiectului de lege.	S-a luat act. Nota de fundamentare va fi ajustată corespunzător.
SA „Energocom” <i>Scrisoarea nr.04-01/1803 din 22.05.2025</i>	8.	Pentru a asigura o implementare mai eficientă și transparentă, opinăm ca fiind oportună evaluarea unor ajustări și completări asupra textului propus. 1. Clarificarea parametrilor garanției de stat (Art. 1) Recomandăm precizarea sumei maxime a garanției de stat – i.e. EUR 400 milioane, și a perioadei pentru care aceasta este acordată (corespunzător termenilor și condițiilor standard BERD). Acest lucru va spori transparența și va facilita monitorizarea riscurilor asumate de Ministerul Finanțelor. 2. Măsuri aferente încheierii contractului de garanție de stat (Art. 2) Propunem a expune textul normei în următoarea redacție: „Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru încheierea Contractului de garanție de stat cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare”. Totodată, luând în considerație că încheierea Contractului de garanție de stat reprezintă o condiționalitate a BERD pentru accesarea instrumentelor financiare oferite S.A. „ENERGOCOM” (necesare realizării achizițiilor de surse energetice în perioada imediat următoare), considerăm oportun a adăuga în textul normei un termen limită (ex. cel mult 30 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi) pentru a finaliza procedurile încheierii contractului garanției de stat în favoarea BERD. 3. Obligațiile Ministerului Justiției (Art. 3) Pentru asigurarea promptitudinii, sugerăm precizarea unui termen clar (ex: maxim 30 de zile de la intrarea în vigoare a legii) pentru emiterea opiniei de către Ministerul Justiției.	Se acceptă. – a se vedea art.1 redactat în conformitate cu solicitările SA „Energocom” și a Ministerului Finanțelor totodată. Se acceptă. – art.2 a fost completat. Se acceptă. = art.3 a fost completat.

	4. Notificarea BERD (Art. 4) nr.04-01/1803 din 22.05.2025 la nr. 07-1388 din 20.05.2025 Propunem a se revedea oportunitatea acestei norme, întrucât Ministerul Finanțelor și BERD vor avea încheiat contractul de garanției de stat în temeiul prezentei legi, fără a se identifica necesitatea unor notificări în acest sens.	S-a luat act. Cu referire la observația privind oportunitatea păstrării dispoziției din art. 4 din proiectul de lege, care prevede notificarea Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare cu privire la acordarea garanției de stat, Ministerul Energiei consideră că menținerea acestei norme este justificată. Această prevedere are un caracter formal, de conformitate procedurală, și urmărește asigurarea unui cadru clar de comunicare instituțională între părțile implicate – în special în contextul în care garanția de stat reprezintă un angajament suveran cu impact financiar. Notificarea nu implică un proces de autorizare sau validare suplimentară din partea BERD, ci doar o confirmare oficială a intrării în vigoare a garanției, contribuind astfel la evitarea oricărei ambiguități juridice. Totodată, această dispoziție are rolul de a alinia cadrul legislativ național la bunele practici în materie de cooperare cu instituțiile financiare internaționale, și nu generează sarcini administrative suplimentare pentru părțile semnatare. Prin urmare, propunem menținerea prevederii în forma actuală.
	5. Derogările de la Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (Art. 5) În forma actuală, art. 5 din proiectul de lege prevede doar o derogare punctuală de la art. 8 și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 419/2006, exonerând S.A. „Energocom” de la plata aferentă garanției de stat (cuprinsă între 5-25% din valoarea garanției). Cu toate acestea, în practica aplicării acestei legi, contractul de acordare a garanției între Ministerul Finanțelor și debitor (S.A. „Energocom”) include și alte obligații, prevăzute expres la art. 37 alin. (2), precum: - obligația debitorului garantat de a constitui garanții suficiente în favoarea creditorului pentru a garanta rambursarea împrumutului și a cheltuielilor scontate aferente; - constituirea altor garanții în favoarea statului etc; În condițiile speciale ale acestui proiect, care este unul de interes public major, într-un sector sensibil – securitatea energetică – afectat de riscuri geopolitice, de aprovizionare și de prețuri – menținerea acestor obligații contravine scopului și eficienței proiectului, precum și principiului de non-dublare a garanțiilor (statul acordă garanție, dar solicită în paralel garantarea garanției). Totodată, în absența acestor obligații, contractul de acordare a garanției de stat ar rămâne o formalitate birocratică fără conținut juridic substanțial, motiv pentru care opinăm evaluarea oportunității de a exclude în general necesitatea încheierii acestuia, fără a afecta drepturile statutului. În cazul nerespectării obligațiilor de către S.A. „Energocom”, statul poate oricum să recupereze sumele conform legii și mecanismelor generale de subrogare. Mai mult ca atât, caracterul autonom și suveran al garanției de stat este deja consacrat prin adoptarea legii, iar orice act adițional între Ministerul Finanțelor și S.A. „Energocom” nu adaugă valoare juridică suplimentară în acest caz. Prin includerea acestor derogări extinse, legea va reflecta în mod realist și eficient natura excepțională a proiectului, eliminând barierele administrative și costurile nejustificate care pot afecta ritmul și eficiența implementării. Această soluție este proporțională cu interesul public urmărit și compatibilă cu standardele de responsabilitate fiscală, întrucât garanția este	S-a luat act. – a se vedea avizul Ministerului Finanțelor în acest sens.

		acordată prin lege și controlată de Guvern și Parlament. 6. Derogări fiscale și vamale (Art.6) Textul actual al norme prevede că „[...] la importul de mărfuri și/sau servicii [...] S.A. „Energocom” se scutește de TVA fără drept de deducere [...]”. Luând în considerare alinierea la reformele fiscale viitoare, care vor introduce taxarea inversă pentru importul și livrările de gaze naturale și energie electrică, acordând scutire de TVA cu drept de deducere, este oportun ca derogările din legea curentă să fie armonizate cu aceste schimbări legislative, evitând contradicții. Astfel, propunem revizuirea textului evidențiat, specificând că scutirea de TVA va fi cu drept de deducere. 7. Adițional, propunem revizuirea Notei de fundamentare, la mențiunile referitoare la „proiectul de lege” și „hotărârea de Guvern”, cu indicarea corectă a actului supus avizării, luând în considerare că proiectul supus avizării se presupune a fi „proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege pentru acordarea garanției de stat pentru garantarea împrumutului dintre Societatea pe Acțiuni „Energocom” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova”, și nu doar proiectul de lege.	S-a luat act. - a se vedea avizul Ministerului Finanțelor în acest sens. S-a luat act. – a se vedea avizul Ministerului Finanțelor referitor la formularea titlului.
--	--	---	--

Consiliul Concurenței <i>Scrisoarea nr. DJ-06/382-800 din 28 mai 2025</i>	Proiectul propune acordarea garanțiilor de stat în favoarea SA „Energocom”, în contextul contractării unui împrumut în valoare de 400 000 000 EUR de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, destinat realizării Proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova”. 1. Ținem să comunicăm că proiectul de lege nu asigură claritate și previzibilitate pentru care concret activități economice pe care le desfășoară întreprinderea SA „Energocom” se acordă facilități fiscale și vamale, luând în considerare că, întreprinderea SA „Energocom” prestează multiple activități atât în sectorul gazelor naturale, cât și în sectorul energiei electrice, având obligația de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu energie electrică, fiind desemnat furnizorul central de energie electrică și obligația de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale în situație de urgență. 2. Proiectul propune scutirea SA „Energocom” de obligația achitării tuturor plăților aferente la acordarea garanției de stat în vederea realizării Proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova” și scutirea de la TVA fără drept de deducere, de accize, de taxa vamală, de taxa pentru efectuarea procedurilor vamale, de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului pentru asigurarea stabilității și predictibilității aprovizionării cu gaze naturale și energie electrică. Potrivit pct.1 din Hotărârea de Guvern nr.589/2022 cu privire la impunerea obligației de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale în situație de urgență, se impune SA „Energocom” obligația de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale în situații de urgență. Conform pct.1 din Hotărârea de Guvern nr.1059/2023 cu privire la impunerea obligației de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu energie electrică, se impune, pentru perioada 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2025, SA „Energocom”, întreprindere care deține licență pentru furnizarea energiei electrice, în limitele teritoriului autorizat prin licențele operatorilor de sistem, obligația de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu energie electrică. În acord cu pct.17 din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), art.107 alin. (1) din tratat nu se aplică atunci când statul acționează prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică, sau în cazurile în care entitățile publice acționează în calitatea lor de autorități publice. Se poate considera că o entitate acționează prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică în cazul în care activitatea respectivă face parte din funcțiile esențiale ale statului sau este legată de acele funcții, prin natura sa, prin obiectivul său și prin normele care se aplică în cazul acesteia. Conform pct 58 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1/2025, normele cu privire la ajutoarele de stat nu se aplică atunci când statul acționează prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică în	Se acceptă – art 7 a fost completat cu prevederi ce stabilesc expres faptul că Facilitățile fiscale și vamale prevăzute în prezentul articol se aplică exclusiv pentru activitățile de furnizare a energiei electrice și/sau a gazelor naturale, desfășurate de Societatea pe acțiuni „Energocom” întru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public impuse în conformitate cu prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. S-a luat act – Considerăm că prevederile proiectului nu cad sub incidența legislației privind ajutorul de stat, întrucât măsurile propuse nu conferă un avantaj selectiv care să distorsioneze concurența pe piață, ci vizează îndeplinirea obligațiilor de serviciu public asumate în domeniul energetic. În acest context, evocăm faptul că facilitățile fiscale și vamale prevăzute se aplică exclusiv pentru activitățile de furnizare a energiei electrice și/sau a gazelor naturale, desfășurate de Societatea pe acțiuni „Energocom” în vederea îndeplinirii obligațiilor de serviciu public impuse în conformitate cu prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. Aceste activități reprezintă servicii de interes economic general, întrucât sunt esențiale pentru asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale și energie electrică a consumatorilor finali din Republica Moldova, în conformitate cu legislația națională și angajamentele asumate de statul Republica Moldova în domeniul securității energetice.
---	---	---

		cazul în care activitatea respectivă ține de funcțiile esențiale ale statului sau este legată de aceste funcții prin natura sa, prin obiectivul său și prin normele juridice care se aplică. În acord cu pct.126 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1/2025, o posibilă denaturare a concurenței este exclusă dacă se îndeplinesc următoarele condiții cumulative: un serviciu face obiectul unui monopol legal; monopolul legal nu exclude doar concurența de pe piață, ci și pentru piață, în sensul că acesta exclude orice concurență posibilă pentru a deveni furnizorul exclusiv al serviciului în cauză; serviciul nu este în concurență cu alte servicii; în cazul în care furnizorul de servicii desfășoară activități pe o altă piață (geografică sau a produsului) care este deschisă concurenței, trebuie excluse subvențiile încrucișate, acest lucru impune ținerea unei contabilități separate, alocarea costurilor și a veniturilor în mod adecvat și garantarea faptului că finanțarea publică furnizată pentru serviciul care face obiectul monopolului legal nu este în folosul altor activități. Astfel, dacă propunerea de acordare a garanțiilor de stat și scutirilor SA „Energocom” vizează exclusiv realizarea prerogativei de autoritate publică și ține de exercitarea funcției esențiale a statului atunci această intenție nu cade sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în măsura în care acestea nu creează riscuri de denaturare a concurenței și sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute la pct.126 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1/2025. Respectiv, pentru a nu cădea sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, întreprinderea SA „Energocom” este necesar să țină contabilitate separată a veniturilor și cheltuielilor pentru fiecare activitate economică ce ține de sectorul gazelor naturale și sectorul energiei electrice în vederea evitării subvenționării încrucișate a altor activități economice desfășurate de întreprinderea SA „Energocom”. Totodată, ținem să comunicăm că, în cazul în care garanțiile de stat pentru împrumut și scutirile acordate întreprinderii SA „Energocom” nu țin exclusiv de atribuțiile de prerogativă de autoritate publică și nu vor fi acordate pentru activitățile economice pe care le exercită SA „Energocom” ca monopol, atunci aceste intenții cad sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Respectiv, în eventualitatea în care măsurile acordate cad sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul/inițiatorul ajutorului de stat urmează să asigure respectarea normelor materiale și procedurale stabilite în Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și a actelor normative ale Consiliului Concurenței. 3. Subsecvent, potrivit art.6 din proiectul de lege, de asemenea se scutesc de TVA cu drept de deducere, de accize, de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului livrările de mărfuri și/sau servicii către SA "Energocom" destinate implementării proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova”. Prin urmare, proiectul prevede acordarea unor măsuri de sprijin sub formă de scutiri de TVA cu drept de deducere, de accize, de taxa pentru mărfurile care, în	S-a luat act. - Facilitățile se aplică doar în măsura în care bunurile sau serviciile sunt destinate exclusiv implementării măsurilor de interes economic general legate de securitatea aprovizionării cu resurse energetice, fără ca acestea să genereze un avantaj concurențial selectiv pentru operatorii economici implicați. Pentru evitarea oricărui risc de calificare drept ajutor de stat, textul proiectului a fost completat cu o prevedere clară, la art.7, care să
--	--	---	--

		procesul utilizării, cauzează poluarea mediului livrările de mărfuri și/sau servicii către S.A. "Energocom" și altor întreprinderi care contribuie la realizarea proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova”. Aceste măsuri de sprijin ar putea constitui ajutor de stat în sensul art.3 alin.(1) Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă vor conferi un avantaj economic pe care nu l-ar putea obține în condiții normale de piață pentru întreprinderile cu care SA „Energocom” va avea încheiate contracte în acest scop. 4. În aceeași ordine de idei, ținem să menționăm că proiectul de lege la art.6 propune scutirea a SA „Energocom” de acciză. Pe când art.119 din Codul fiscal nr.1169/1997 stabilește expres mărfurile cărora li se aplică acciza - alcool etilic și băuturi alcoolice; tutun prelucrat; petrolul 5 și derivatele lui; caviar și înlocuitori de caviar; parfumuri și apă de toaletă; mijloace de transport specificate în anexa nr.2, alte mărfuri specificate în anexa nr.1. Respectiv, gazele naturale și energia electrică nu sunt supuse accizării. În acest context, nu este clar care este necesitatea de a fi scutită de acciza SA "Energocom" pentru obiecte impozabile care nu sunt supuse accizării pentru scopul asigurării aprovizionării cu gaze naturale și energie electrică.	stabilească faptul că scutirile se aplică exclusiv pentru bunurile și serviciile destinate realizării activităților care țin de obligația de serviciu public a SA „Energocom”, fără extindere la activități comerciale ale altor întreprinderi care nu contribuie direct la atingerea acestui obiectiv de interes public. Se acceptă parțial – Referitor la observația privind scutirea de accize prevăzută la art. 6 din proiectul de lege, confirmăm că acceptăm punctul de vedere exprimat, cu următoarele mențiuni: Modificarea formulării a fost deja operată în baza avizului Ministerului Finanțelor, care a recomandat substituirea expresiei „TVA fără drept de deducere, de accize, de taxa vamală, de taxa pentru efectuarea procedurilor vamale” cu termenul „drepturile de import”. Această formulare este aliniată cu art. 5 pct. 22) din Codul vamal nr. 95/2021, care definește „drepturile de import” ca fiind taxele vamale, TVA și accizele datorate la importul mărfurilor. Totodată, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale a fost exclusă odată cu aprobarea noului Cod vamal. În același timp, chiar dacă în prezent energia electrică și gazele naturale nu sunt supuse accizării în Republica Moldova conform art. 119 din Codul fiscal nr. 1169/1997, menționăm că Directiva 2003/96/CE a Consiliului Uniunii Europene stabilește posibilitatea de accizare a acestor produse în cadrul Uniunii. Prin urmare, formularea inițială a urmărit asigurarea compatibilității viitoare cu acquis-ul comunitar, însă am acceptat ajustarea tehnică în sensul indicat de Ministerul Finanțelor, pentru a corespunde cadrului normativ actual național.
--	--	--	--

Secretar de Stat

/semnat electronic/

Constantin BOROSAN